

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของศิลปบำบัดต่อความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของเด็กวัยรุ่นที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศ

ผู้เขียน นางสาวนิคาร์ตัน ชูวิเชียร

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร.हरรรษา	เศรษฐบุปผา	ประธานกรรมการ
อาจารย์ขวัญพนมพร	ธรรมไทย	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ณรงค์ มณีทอง		กรรมการ

บทคัดย่อ

ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองที่ลดลงของเด็กวัยรุ่นที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศเป็นปัญหาทางสุขภาพจิตที่มีผลกระทบอย่างมากทั้งต่อตัวเด็กวัยรุ่นเอง ครอบครัวและสังคม การช่วยเหลือเพื่อเพิ่มความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองจึงมีความสำคัญ ศิลปบำบัดน่าจะเป็นวิธีการหนึ่งที่จะใช้ช่วยเหลือเด็กวัยรุ่นที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศให้ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองเพิ่มขึ้นได้ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ผลของศิลปบำบัดต่อความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของเด็กวัยรุ่นที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 ราย แบบเฉพาะเจาะจง แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยให้ทั้ง 2 กลุ่มมีความคล้ายคลึงกันในเรื่องระดับคะแนนความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และลักษณะของครอบครัว กลุ่มทดลองได้รับศิลปบำบัด กลุ่มควบคุมได้รับการดูแลตามปกติจากสถานที่ทำการศึกษา เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย 1) แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป 2) แบบประเมินความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของโรเซนเบิร์ก (Rosenberg's Self-Esteem Scale) (Rosenberg, 1965) แปลโดย เสาวภา วิชิตวาทย์ (2534) มีค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค เท่ากับ .83 และ 3) ศิลปบำบัด พัฒนาขึ้นจากแนวคิดศิลปบำบัดของบรูค (Brooke, 1995) ทดสอบความตรงตามเนื้อหาของโปรแกรมได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 1.00 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติทดสอบค่าทีชนิด 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน และสถิติทดสอบค่าทีชนิด 2 กลุ่มไม่เป็นอิสระต่อกัน

ผลการศึกษาพบว่า

1. เด็กวัยรุ่นที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศในภายหลังได้รับศิลปบำบัด มีคะแนนเฉลี่ยของความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองสูงกว่าก่อนได้รับศิลปบำบัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
2. เด็กวัยรุ่นที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศในภายหลังได้รับศิลปบำบัด มีคะแนนเฉลี่ยของความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองเพิ่มมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับศิลปบำบัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ผลการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า ศิลปบำบัดสามารถเพิ่มความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของเด็กวัยรุ่นได้ ศิลปบำบัดจึงน่าจะเป็นทางเลือกในการบำบัดทางหนึ่งที่สามารถนำไปเพิ่มความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของเด็กวัยรุ่นที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศที่มีความรู้สึกคุณค่าในตนเองลดลงได้ เพื่อให้เด็กวัยรุ่นมีสุขภาพจิตที่ดีและมีความผาสุกในการดำรงชีวิต

Thesis Title Effect of Art Therapy on the Self-esteem of Sexually Abused Adolescents

Author Miss Nidarat Choowichian

Degree Master of Nursing Science (Mental Health and Psychiatric Nursing)

Thesis Advisory Committee

Lecturer Dr. Hunsra	Sethabouppha	Chairperson
Lecturer Kwaunpanomporn	Thummathai	Member
Associate Professor Narong	Maneeton, M.D.	Member

ABSTRACT

Low self esteem among sexually abused adolescents is a mental health problem that impacts tremendously on the sexually abused adolescents themselves, their family, and society. Thus an intervention to increase self-esteem is important. An Art Therapy is an alternative interventional strategies that can be utilized to increase self-esteem in sexually abused adolescents. The purpose of this quasi-experimental research was to examine the effect of Art Therapy on the self-esteem of sexually abused adolescents. Twenty subjects were purposively selected and equally assigned into experimental and control groups. The two groups were similar in self-esteem level and family status. The experimental group received the Art Therapy while the control group received the usual care provided by the normal setting. The research instruments consisted of 1) Recording Form, 2) Rosenberg's Self-Esteem Scale (RSES) translated into Thai by Sawapa Vichitvatee (1991). The reliability of the RSES obtained by using Cronbach's coefficient was .83, and 3) The Art Therapy developed by the researcher and based on Brooke's concept. The content validity index of the program was 1.00. Data were analyzed using descriptive statistics, independent t-test and dependent t-test.

The results of the study revealed that:

1. After receiving the Art Therapy, the experimental group had a significantly higher score of self-esteem than before receiving the Art Therapy, at a level of .001;
2. Self-esteem scores of sexually abused adolescents among the experimental group were significantly higher than that of sexually abused adolescents among the control group, at a level of .001.

The results of this study indicate that the Art Therapy can increase self-esteem in sexually abused adolescents. Therefore, the Art Therapy could be an alternative way to help increase self-esteem of sexually abused adolescents thereby enhancing their mental health and well-being.